

Jaar 1367 - Het Duinhuis te Westvleteren -

*Soms is het gewoon beter om een goed oud stuk eens over te nemen dan om er zelf een te schrijven. En zo vond ik in de Brugse bibliotheek 'De Biekorf' in het tijdschrift 'De 'Biekorf' van januari 1934 – nummer 1 – het volgende interessante stuk van **A. Viane**.*

Bosland was vroeger een kostbaar bezit; in Vlaanderen vooral was het zeer gezocht en kwaad krijgs. **De Duinenabdij** was door onze graven rijkelijk bedeeld met schorren en moeren die zij tot vruchtbare polderlanden omwerkte, maar voor de bosgronden van 't binnenland kwam zij te laat. Voor het nieuwe en grote klooster, vanaf de jaren **1230** naast het oude te Coxyde opgetrokken, hadden de duinheren bouwhout nodig. Zij vonden geen voordelig slag in hun eigen streek en moesten het uit de Ardennen halen. **Bij Givet**, in het graafschap Namen, kochten zij een partij bosland die zij seffens ontblootten; voor bestendige beplanting en uitbating was zij ongelegen wegens de vervoerkosten en tolrechten die het hout bezwaarden op zijn lange vlotvaart naar Coxyde.

Toch wist de abt, voor die gelegenheid, in **1244**, van den graaf van Holand, Willem, zoon van Floris IV, de tolvrijheid te bekomen voor het vervoer van dit hout op de Maas 'totdat het bos van Givet zou ontbloot zijn' en niet langer.

De abten schijnen haastig te zijn om rond de jaren **1370 – 1400** in het Poperingse 't een stuk bosgrond naast het andere aan te werven. Dat getuigt van hun wakkere en zakelijke zin. Immers enige jaren te voren (1366) ondernamen de Poperingenaars grote water- en sluiswerken op de Vleterbeek om er de Poperingevaart van te maken. Die vaart liep van Poperinge door 't goed der abdij van Eversam – onder Stavele – over Westvleteren naar de Ijzer.

Het Duinhuis ligt wel heel kort tegen de 'vaart' aan.

Hierdoor was de abdij langs een goede waterweg met Westvleteren en het oude Poperingse bosgebied verbonden. Immers de koggen konden op den Yzer aan de Finteele te Pollinchove overgetoomd worden, volgende de Loovaart tot Veurne en van hier liep het Duinevaartje (Duneleet, Langeles) tot bij de stapelhuizen van de abdij: het turfhuis en het Leenhof. In **1372** koopt de abdij van Jonkvrouwe Griele, weduwe van Willem van Heulge en haar zoon: 'Alle de catelen, noten, bladinghen ende profyten vanden goede van Sint Seix'. Dit

goed hield 42 gemeten in. Willem van Heule had het 'in sinen leivende live' in erfcijsn verworven van de 'prieosse van Beuvael'.

In 1376 verwerft Ter Duinen door verruilen met de proosdij van Eversam, 11 gemeten land gelegen in 't Vrije van Eversam (Westvleteren) rond de Warandedreve, de Noord- en Zuudwarande. In 1389 schenkt Beatrijs, weduwe van Lambrecht Boydijns, aan Duinen anderhalf gemet land 'ligghende inde prochie van Westvleteren metter oostzijde ligghende an de Poperinsche leet'.

In die jaren werden nog twee lenen met 63 gemeten bos en akkerland aangeworven (3). Weldra kan de abdijs grote hoeveelheden hout uit haar bosland te Westvleteren verkopen aan de Wateringhe van Veurne.

Vanaf de 15^e eeuw moeten de bezittingen van Duinen bij de Vleterbeke er omtrent uit zien zoals ze in de Nieuwe Beterdinghe van 1710 getekend en beschreven staan: een huis met schuur en stalling (het Duinhuis) staande westelijk langs het Poperings vaerdeken, met ongeveer 28 gemet land gelegen tussen dit vaartje en de straat van Westvleteren naar Ter Eecke, de 'bossen ontrent Sinte Six' die met het aangeland bezit op Crombeke en Poperinge, nagenoeg **190 gemet houtland besloegen**. Het duinhuis met zijn erve en leengoed behoort tot de vroegste bezittingen van Duinen in Westvleteren. Een der waterwerken op de nieuwe vaart van Poperinge, Vestjens overdrach, moest rond 1370 gebouwd worden op de eigendom van Duinen. De stad Poperinge verkreeg alsdan de 5 gemeten bij de overdracht of overtoom (guindage) in eeuwigen cijns en behield deze alleszins tot in de 18^e eeuw. Het Duinhuis werd alzo de stapelplaats voor hout, berken en wissien uit de bossen van Sint Sixt.

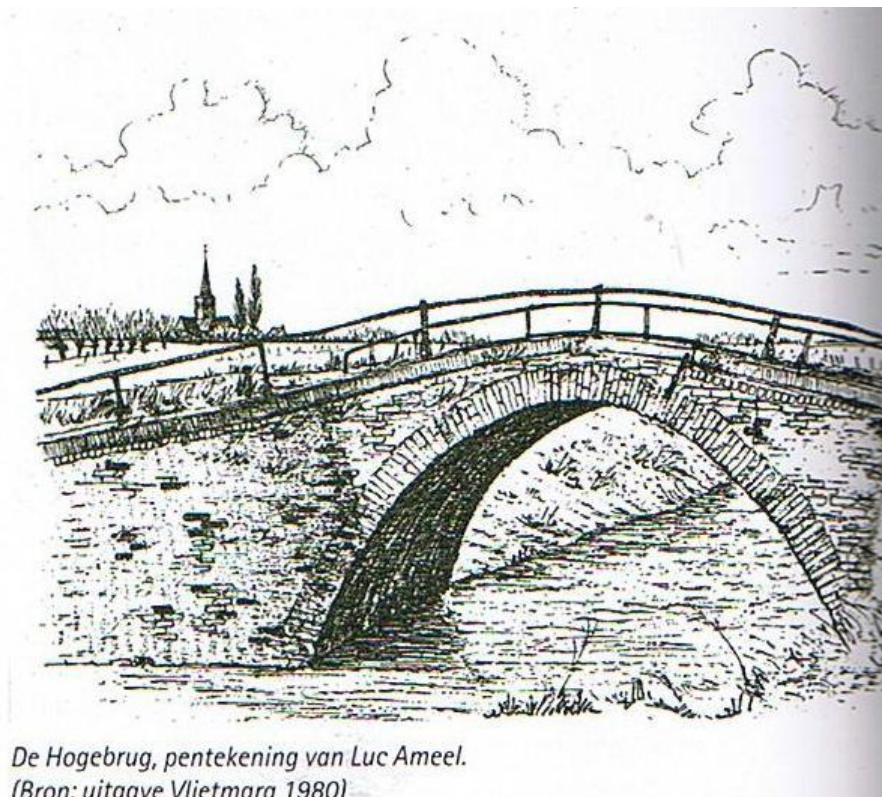
We merken op de Ferrariskaart uit 1760 dat het Duinhuis op een redelijke afstand van de vaart lag. Waar de 4 staat op de kaart zien we immers een geheel veld tussen de boerderij en de schipvaart.

Ferraris - 1760

Op de kaart uit de Atlas van de Buurtwegen zien we dat het Duinhuis helemaal tegen de Vleterbeek ligt. Blijkbaar heeft men voor 1841 de oude bedding van de Vleterbeek terug gaan gebruiken.

Van het Duinhuis gaat het richting de Hoge Brug, die deel uitmaakt van weg Westvleteren – Oostvleteren. Ook deze brug was eeuwenlang eigendom van Poperinge en diende door hen onderhouden te worden.

De Hogebrug, pentekening van Luc Ameel.
(Bron: uitaave Vlietmara 1980)